

flere Mile borte, og af Folk paa Der og Steder, som aldrig kunne benytte Broerne, og tillige i et saa forffjelligt Forhold, at nogle Herreder yde det, og Andre, som boe Broen nærmere, yde Penge, fordi det er mindst fordeelagtigt for vedkommende Broeier, som ikke sjelden har faaet disse Ddelsler forandrede uden Nødvendighed, naar det var til hans Fordeel. Jeg kan heller ikke dele den Frygt, som han har udtalt, at det vilde være en utaalelig Byrde for Amtet eller de større Communer, at overtage disse Byrder, naar det havde Valget imellem at overtage dem i Løbet af 2 Aar, naar Dderne betale det halve Broforn, og Staten kommer dem imøde, hvor det gjøres fornødent; man maa ved dette Forhold ikke overse, hvad der er foregaaet i en tidligere Tid. Der er i en tidligere Tid blevet ophevet Brofornsydelsler og Pengeydelsler, som vistnok løbe op til flere Hundrede Tusinde Rd., og denne Ophævelse har havt til Følge, at der er blevet lagt en forøget Byrde paa dem, der endnu yde deres Broforn, skjøndt Ddelsen har samme Oprindelse. Udvalgets Fleertal kan derfor saa meget mindre fravige dette Princip, at Dderne have et virkelig retsfærdigt Krav paa ikke at betale Mere end det 25dobbelte Beløb; vil man ikke gjøre Dderne Uret, saa er man nødt til at give dem en Indrømmelse for de store, nye Byrder, som de komme til at overtage. Naar man nu ser hen til Forholdene, som de virkelig stille sig, da kan jeg oplyse det ærede Thing om, at alene Bropengene af 24 Broer, saaledes som de nu ere bortforpagtede og beregnede, beløbe sig til 7865 Rd., altsaa drage efter sig en Capitaliseringssum af omtrent 196,625 Rd. Lovforslaget gaaer som bekendt ud paa at have dette Forhold, og skal man have det paa en retsfærdig Maade, saa maa man sandelig ikke lægge alle disse Byrder paa Brofornsydterne, som have afløst deres Skyldighed med det 25dobbelte Beløb, med samme Vægt, som paa dem, der ikke afløse, og det er derfor at Udvalgets Fleertal har fastholdt, at de skulde have en billig Godtgjørelse for de nye Byrder, uden dog at nyde nogen Begunstigelse.

Naar nu den ærede Rigsdagsmand for Holbø Amt's 2den Valgkreds (Tscherning) har

udtalt, at det var ældre Forhold, som havde klæbet ved Eiendomme ved Kjøb og Salg, da maa jeg tillade mig at gjøre den ærede Rigsdagsmand opmærksom paa, at dette ingenlunde er Tilfældet, idetmindste ikke paa mange Steder, idet betydelige Brofornsydelsler ere blevne paalagte i de nuværende Ceres Levetid (Ordsføreren: Hvor?). Den ærede Ordsfører siger hvor? I Salling. (Ordsføreren: Bevist det!) Den ærede Ordsfører siger, at jeg skal bevise det, og jeg skal ogsaa tillade mig at bevise det. Der er f. Ex. 1829 paalagt Brofornsydelsler paa Beboerne i Salling i stort Omfang til en Bro ved Skive, og det ikke alene paa dem, som før have ydet, men ogsaa paa dem, som aldrig før have ydet Broforn, nemlig det frie Hartkorn og Sædegaardseierne, som aldrig tidligere have ydet Broforn, og dette er endog tildeels skeet under Paaskud af, at vedkommende Broeier har i sit Andragende gjort Tilbud om, at han vilde udføre Noget, som aldrig er blevet udført.

Jeg har ogsaa tilladt mig at antyde noget Saadant i min Motivering i Betænkningen, og den ærede Ordsfører har opfordret mig til at bevise det, men den ærede Ordsfører maa være sikker paa, at jeg ikke skriver noget i Betænkningen, som jeg ikke kan bevise; forøvrigt troer jeg nu, at vi ere komne til det Standpunkt her, at man maa gjøre sig det klart, hvad man vil, og som det stiller sig for mig, saa kunne kun De, som ville, at Dderne skulle afløse deres Brofornsydelse med det femogtyvedobbelte Beløb og dernæst erlægge alle de nye Ddelsler, som ere en Følge af Lovens Bestemmelser med Hensyn til Brospenge og med Hensyn til de andre Ting, som foreslaaes i Udkastet og navnlig i dets Paragraffer 1 og 7, stemme for Udkastet. De, som finde denne Fremgangsmaade rigtig, de kunne følge Udkastet, men de derimod, som ville, at Dderne skulle kunne frigjøre sig for denne Ddelse med det femogtyvedobbelte Beløb, de kunne ikke følge Udkastet, men maae indrømme Brofornsydterne en billig Erstatning for alle de Byrder, som de blive deelagtige i efter nærværende Lov, og jeg tvivler paa, at der kan gaaes frem paa nogen billigere og retsfærdigere Maade end den, der er foreslaaet af Udval-